

Frederik 9.s admiralsuniform, 1966-67

(NM 488,9-1975; 475-1975)

Introduktion

Beskrivelse, materialer, snit

Mode

Dragtens historie

Tilstand

Konservering

Andre dragter som tilhørte Frederik 9.

Introduktion

Frederik 9.s daglige admiralsuniform var noget af det tøj, han bedst kunne lide. Sådan kendte hans samtid ham bedst: i søværnets halvgalla. Uniformen er syet af blødt, sort uldstof med de påsyede guldgaloner på ærmerne, som betegner en admiral. Den er syet i herreskrædderiet i Magasin da Kongen var 68. Snittet er magen til det i en almindelig habit: jakken har brede, polstrede skuldre, dobbelte slidser bagtil og inderlommer, og man bærer bælte i stedet for seler til bukserne.

En meget store del af Frederik 9.s garderobe er bevaret, over 200 dele. Der er både uniformer og daglig tøj med tilbehør. Men særlig kendt er netop denne uniform, som Kongen har haft flere af og ofte bar. Miljøet i marinen passede hans personlighed, og omgangsformen var tilpas uformelle til, at han ikke behøvede lægge bånd på sig selv. Når man bærer en uniform udfylder man en rolle, men selv inden for grænserne for marinens hårde disciplin kunne han alligevel optræde friere end f.eks. som statsoverhoved.

Uniformen, som han er så kendt for, er en spøjs kontrast til, at Kongen samtidigt var et meget musisk og musikalsk menneske. Men også i musikken danner de forudbestemte regler grundlaget og grænserne for udfoldelserne og kreativiteten.

Beskrivelse

Uniformen består af uniformsjakke, benklæder og kasket.

Uniformsjakken har i venstre inderlomme skrædderiets etiket, hvorpå der med maskinskrift er skrevet "Hs. Majestæt Kong Frederik / 21142 / 3-4-67 / D. / no. 3410". Jakken er syet den 3. april 1967, og de andre oplysninger fortæller antagelig om bestillingsnummeret, skrædderen, der syet den, og modellen.

Jakken er dobbeltbrystet, med 2 x 4 forgyldte knapper foran. På knapperne er et anker omkranset af egeløv. Der er to indvendige brystlommer, samt en lille ekstra lomme øverst i venstre forstykke. Der er lodrette indsnit i forstykkerne over de vandrette, paspolierede lommer foran. Der er en smal krave og revers.

Jakken er foret med meget fint sort silkesatin. Længde midt bag er 81 cm og skulderbredden er 51 cm. De to sideslidser i underkanten er 18 cm dybe og sikret med en skrå, forstærkende stikning foroven.

Nederst på ærmerne er syet fire rækker guldgaloner. Da Danmark blev medlem af NATO, rettede man på distinktionerne, så de blev ens for samtlige medlemslande. De smalle galoner er 1,4 cm brede, og den øverste af disse danner en lille cirkel på ærmets yderside. Det kræver, at galonen rynkes sammen med meget små, tætte sting for at danne den perfekte cirkel. Den nederste galon er 4,5 cm bred.

Jakkeærmerne er foret med glat, hvidt kunststof. Når man bliver hjulpet på med sin jakke, er det lettere for begge parter, at ærmeforet har en anden farve end jakkens for.

På venstre bryst sidder et spænde med miniature ordensbånd, som repræsenterer Kongens danske og udenlandske ordener og medaljer. Til halvgalla bærer man ikke selve ordenerne. Båndfarverne er de samme som, i større størrelse, bruges til ordenstegnene, og de små rosetter, som sidder midti, viser at Kongens ordener er af Storkommandør-klassen, den højeste udmærkelse inden for ordensvæsenet i Europa.

Benklæderne har i lommen et mærke fra Magasins skrædderi med datoen 2-3-66. De er altså et år ældre end uniformsjakken. De har to læg foran og pressefolder. Linningen er 4 cm bred, med bæltestropper. Der er lommer i sidesømmene. Gylpen lukkes med en lynlås, men som ekstra sikkerhed knappes den foroven med en smal strop fra venstre **samt** en bred metalhægte. Benenes udvendige længde er 112 cm, indiv. 82. Livet måler ca. 96 cm. De lige ben har en diameter på 46 cm forneden. Der er ikke guldgalon på benene på uniformen til halvgalla.

Kasketten lugter endnu af Kongens hårvand. Den er som jakken og bukserne også syet hos Magasin. Den er syet af sort uldstof med en indvendig svederem af lakeret brunt skind. Kasketten er afstivet i underkanten med en strimmel hvidt, gennemhullet plast. Udenpå sidder hattebåndet med det broderede anker midtfor, kronet og omkranset af egeblade. Båndet består af et 4 cm bredt flettet sort bånd, som er elastisk nok til at kunne trækkes på kasketten. Det dyre broderi kan altså flyttes fra kasket til kasket. Skyggen er dækket af sort stof, tæt broderet med egeløve i guldtråd. Den justérbare hagerem af lakeret læder ligger over skyggen og kan knappes af og på i siderne ved små forgyldte knapper – som også er smykket med ankre. Puldens top holdes udspændt af en strimmel hvid plast ca. 1 cm br. Foret er afstivet foran med kanalsyet hvidt skind for at rejse fronten op, og midt i pulden indvendigt sidder Magasins firmamærke under et stykke beskyttende, klar plast.

Kasketens hvide overtræk, til sommerbrug, er syet af hvid *drejl* (stribevævet bomuldsstof) som trækkes uden på kasketten – det sidder meget stramt – og lukkes midt bag med to små tryklåse. Kasketens diameter er 27 cm, og det indvendige mål er 54 cm.

Til uniformen hører søværnets officielle hvide skjorte (50% bomuld, 50% polyester) og et sort slips af terylene.

Materialer

Uniformen er syet af meget fint, glat sort uldstof, antagelig kashmir, som er meget behagelig på grund af sin blødhed. Kunststof er benyttet til ærmeforet og diverse forstærkninger.

Snit

Uniformsjakken består af to forstykker, to sidestykker, og et rygstykke. Der er ingen sidesømme, og ingen søm midtbag. To slidser i jakkens underkant bagtil giver bevægelsesfrihed, og indsnit i forstykkerne samt de svungne sømme på sidestykkerne giver en figursyet pasform. De brede skuldre er vatterede. Benklæderne består af forstykke og bagstykke, med 2 x 2 læg foroven.

Dragtens historie

Dragten blev deponeret på Nationalmuseet i 1973 men skal med tiden overgå til Amalienborgsamlingen. Den er ikke tidligere udstillet.

Tilstand, konservering

Uniformen er i god stand uden skader. Det er vigtigt snart at tage stilling til, om den velduftende kasket skal isoleres og beskyttes for at bevare duften eller om den netop bør renses for at kasketens materialer ikke tager skade af olierne.

Andre dragter, som tilhørte Frederik 9.

En stor del af Frederik 9.s garderobe blev deponeret på Nationalmuseet efter han døde. Blandt de mange dragter, der er bevaret, er blandt andet:

Safari-jakke (Frederik 9. og dronning Ingrid var de første danske regenter der rejste i Afrika), anorak, fløjlssko, blazer, sportsskjorte, solhat, pyjamas, sportsstrømper, lodenfrakke, gabardinefrakke, Sam-Browne bælte (bæltet er opkaldt efter den britiske general Sam Browne; det er et bælte med pistolhylster kombineret med en skulderstrop for at fordele vægten af den dengang meget tunge pistol), fløjtesnore, knækflip og butterfly.